

Política catalana

Codi: 101082

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	3	2
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Joan Ricart Angulo

Correu electrònic: joan.ricart@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És recomanable que els i les estudiants hagin assimilat els coneixements de l'assignatura Comportament Polític i Política Espanyola

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és dotar als estudiants de les eines per analitzar els elements principals que configuren la política a Catalunya, posant l'èmfasi en les transformacions que aquesta ha sofert en els darrers anys, tant pel que fa a l'evolució dels perfils de la societat, la cultura política i el comportament electoral.

Competències

Ciència política i gestió pública

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Aplicar el coneixement de l'estructura i funcionament de les institucions polítiques a problemes i/o casos pràctics, reals o simulats
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que coneix l'estructura i el funcionament de les institucions polítiques
- Demostrar que es comprèn l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics en l'esfera interna i internacional, tant en l'esfera analítica com en l'elaboració de propostes d'intervenció o de polítiques públiques
- Demostrar que es coneix l'estructura i el funcionament de la Unió Europea i de les seves institucions principals, i que s'és capaç d'identificar els principals actors polítics i reconèixer els principals mecanismes d'integració.
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Emprar les principals formulacions teòriques sobre les institucions polítiques i relacionar-les amb l'estructura global del sistema polític, tant en l'esfera interna com en la internacional
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Relacionar els diferents components que conformen l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics i l'entorn en què interactuen
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
2. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
3. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
4. Analitzar el processos electorals, incloent campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i l'anàlisi i interpretació dels resultats electorals
5. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
6. Demostrar que es comprèn l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics en l'esfera interna i internacional, tant en l'esfera analítica com en l'elaboració de propostes d'intervenció o de polítiques públiques
7. Demostrar que es coneix l'estructura i el funcionament de la Unió Europea i de les seves institucions principals, i que s'és capaç d'identificar els principals actors polítics i reconèixer els principals mecanismes d'integració.
8. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
9. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
10. Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
11. Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
12. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
13. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
14. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
15. Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
16. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
17. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
18. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
19. Relacionar els diferents components que conformen l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics i l'entorn en què interactuen
20. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
21. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
22. Treballar autònomament.
23. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

24. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

1. La política catalana "clàssica": 1980-2003
2. Elements del sistema 1: el cos social
3. Elements del sistema 2: la cultura política
4. Elements del sistema 3: comportament electoral i competència política
5. Polítiques Públiques: estat del benestar, gènere i medi ambient
6. Política local i municipalisme
7. Transformació del sistema: les eleccions de 1999-2000, 2003-04 i 2017
8. Cultura política: la fi de la Transició?
9. Un nou sistema polític català?

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informará dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Metodologia

L'avaluació de l'assignatura es farà en base a la participació obligatòria dels estudiants en els tres tipus d'activitats:

1. Redacció d'un comentari de text sobre una lectura (10%)
2. Redacció d'informes de posició i participació en les simulacions (tres simulacions) (30%)
3. Redacció d'un treball final sobre un aspectes rellevant del temari (60%: 50% el producte final i 10% presentació de la pregunta de recerca)

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	45	1,8	
Debat a l'aula sobre la lectura d'un element concret del temari	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 15, 18, 19, 23

Tipus: Supervisades

Tutories	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Redacció d'informes de posició	10	0,4	1, 2, 3, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 21, 22, 23
Redacció d'un comentari sobre les lectures	5	0,2	4, 6, 9, 11, 15, 19, 20, 22
Redacció del treball final	50	2	2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 16, 20, 21, 22, 24

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de tres notes. El 60% de la nota s'obtindrà a través d'un treball final que haurà de realitzar-se al llarg del curs. Aquest treball consistirà en el desenvolupament d'una pregunta d'investigació sobre un tema relacionat amb l'assignatura. La tria del tema és lliure, però el disseny del treball s'ha de consultar amb el professor a les tutories i s'haurà de presentar una proposta de guió que representarà el 10% de la nota del treball.

A més d'aquest treball, l'alumne haurà d'assistir i participar a les diferents simulacions de debats parlamentaris que es realitzin durant el semestre. Per a aquests seminaris, l'alumne haurà de presentar un informe de posicionament. Tant l'informe escrit com la participació activa a la sessió de discussió serviran per complementar l'avaluació de l'assignatura.

La nota final és el conjunt de les tres activitats.

La nota final pot ser comentada en horari de tutoria fixat per a tal finalitat.

No es pot aprovar l'assignatura si no s'entrega el treball final de curs.

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a classe i a les simulacions	15%	2,5	0,1	4, 5, 6, 8, 12, 14, 15, 18, 19, 20, 23, 24
Proposta de guió del treball final	10%	1	0,04	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24
Redacció d'un comentari sobre una lectura i els informes de posició	25%	1,5	0,06	5, 6, 8, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Treball final	50%	10	0,4	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24

Bibliografia

Anduiza, Eva: *¿Individuos o sistemas? Las razones de la abstención en Europa Occidental*. Madrid CIS 1999

Botella, Joan: "El comportament electoral" a Giner, Salvador (director): *La societat catalana* Barcelona Generalitat de Catalunya 1998

Cabré, M. Àngels: *El llarg viatge de les dones. Feminisme a Catalunya*. Barcelona Grup 62 2020.

Caminal, Miquel i Matas, Jordi (eds.): *El Sistema Polític de Catalunya*; Barcelona; Tecnos; 1998

Canals, Ramon M. i Virós, Rosa: "La geografia electoral de Catalunya" a Equip de Sociologia Electoral: *Atlas electoral de Catalunya 1976-1980* Barcelona Fundació Jaume Bofill 1981

Canals, Ramon M. i Virós, Rosa: "L'estructura político-electoral de Catalunya 1977-1984" a Equip de Sociologia Electoral: *Decisió electoral i cultura política* Barcelona Fundació Jaume Bofill 1986

Font, Joan; Conteras, Jesús; Rico, Guillem: *L'abstenció en les eleccions al Parlament de Catalunya* Barcelona Fundació Jaume Bofill-Editorial Mediterrània 1998.

Magre, Jaume: "Quaranta anys d'eleccions municipals a Catalunya: Nacionalització electoral i estabilitat política" a *Revista Catalana de Dret Públic*, (57), 51-71, 2018

Marcet, Joan i Casals, Xavier (eds.): *Partidos y elecciones en la Cataluña del siglo XXI* Barcelona ICPS 2011

Molas, Isidre i Bartomeus, Oriol: *Estructura de la competència política a Catalunya* Working Papers, num. 138 Barcelona ICPS 1998

Molas, Isidre i Bartomeus, Oriol: *Els espais de frontera entre els electorats* Working Papers, num. 165 Barcelona ICPS 1999

Pallarès, Francesc: "Electorats i geografia electoral de Catalunya" a Equip de Sociologia Electoral: *Atlas electoral de Catalunya 1982-1988* Barcelona Fundació Jaume Bofill 1990

Pallarès, Francesc; Font, Joan: "Las elecciones autonómicas en Cataluña (1980-1992)" a Del Castillo, Pilar (ed.): *Comportamiento político y electoral* Madrid, CIS, 1994

Pallarès, Francesc (ed.): *Elecciones i comportament electoral a Catalunya 1989-1999*. Estudis electorals, 11 Barcelona Editorial Mediterrània/Fundació Jaume Bofill 1999

Riba, Clara: "Voto dual y abstención diferencial. Un estudio sobre el comportamiento electoral en Cataluña" *Revista Espanola de Investigaciones Sociológicas*, num. 91 CIS 2000

Ubasart-González, Gemma i Martí, Salvador (coords.): *Política i Govern a Catalunya*; Madrid; Catarata; 2018

Verge, Tània. «On són les dones a les entitats de cultura popular?». *Canemàs: revista de pensament associatiu*, [en línia], 2018, Núm. 16, p. 30-45, <https://raco.cat/index.php/canemas/article/view/381303>

Verge, Tània: *Dones a les institucions polítiques catalanes: el llarg camí cap a la igualtat (1977-2008)*; Barcelona; ICPS; 2009

Virós, M. Rosa, Canals Ramon M. i Pallarès, Francesc: "Influència d'alguns factors socio-demogràfics i polítics. Perfil dels electorats" a Equip de Sociologia Electoral: *L'electorat català a les eleccions autonòmiques de 1988: opinions, actituds i comportaments* Barcelona, Fundació Jaume Bofill, 1991

Programari

No es requereix d'un programari específic per cursar l'assignatura.